

Motion till riksdagen 2021/22:3702

av **Betty Malmberg (M)**

Öka valdeltagandet bland utlandssvenskar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka valdeltagandet bland utlandssvenskar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regler och rutiner för att förenkla för utlandssvenskarna att delta i svenska val och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tiden för att åstadkomma åtgärder som kan öka valdeltagandet för utlandssvenskar vid valet 2022 är knapp. Men då denna motion inte behandlades under det förra riksmötet väljer jag att väcka den igen. Eftersom jag menar att vi i demokratihänseende bör vidta åtgärder för att öka valdeltagandet bland utlandssvenskar.

Över en halv miljon svenskar bor utomlands och i valet 2018 var cirka 170 000 av dem röstberättigade i det svenska valet. Det motsvarar drygt 2 procent av alla röstberättigade. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) är det dock bara knappt en tredjedel av utlandssvenskarna som röstar. Det är olyckligt för demokratin. I några val har det dessutom visats att utlandsrösterna kan avgöra en osäker valutgång.

För att höja valdeltagandet bland utlandssvenskar har partierna ett stort ansvar men för att förenkla för de utlandsröstande är det också viktigt att röstningen genomförs på samma sätt, val efter val. Detta måste staten ta ansvar för.

Många utlandssvenskar upplever nämligen att det är krångligt att rösta. Till exempel får man bara stå kvar i vallängden i tio år efter det att man lämnat landet. Därefter måste man själv anmäla om man vill stå med. Men vilka regler som gäller känner inte alla till. Brevrösten får till exempel skickas från utlandet tidigast 45 dagar före valdagen, och finns man inte med i röstlängden måste brevrösten komma fram senast dagen innan valdagen för att räknas. Dessutom behövs ett särskilt material för att brevrösta från utlandet. Enligt uppgift hade vissa förändringar dessutom gjorts för utlandsröstande i det senaste valet. Senaste datum för att rösta på konsulat och ambassader hade tidigarelags

på några ställen, utan att information om detta hade nått presumtiva röstande. Många röstande fick därför själva bekosta porto för att deras röster skulle hinna fram till Sverige i tid, vilket innebar att många struntade i detta.

Med hänvisning till ovan anser undertecknad att något konkret måste göras för att förenkla för utlandssvenskar att använda sin demokratiska rättighet. Valmyndigheten borde få i uppdrag att utveckla nya regler och rutiner för att utlandssvenskarnas röstdeltagande kan öka. Detta måtte riksdagen ge regeringen till känna.

Betty Malmberg (M)